

אלה, מתחיל אני מאמין כבר באידיאולוגיה של „זקנים“ ו„צעירים“. ברם, יש צעירים, שזה מכבר נזדקנו, ויותר נכון, שאף פעם לא היו צעירים, במונח מרחב היצירה ולהט רצונם להגשמת ערכים רוחניים, ויש זקנים שלא עזבו את המערכה, וכל אחד משוקע בפנתו סוקל ומנכש את חלקתו.

אבל, פנינו דוקא לכוחות מתפרצים, הבאים להעפיל את היצירה העברית לאפקים חדשים ולאידאילים חדשים לשם קיומנו הרוחני. והרי, חי אתנו כיום מספר סופרים, ולא דוקא מבין אלה המיובלים, המאירים כל אחד בפנתו המבודדת, כמיטיאורים – ואין קול יצירתם נשמע במרחבי התרבות העברית. כזאת יכול היה לבוא רק לנו, שבעקב שנאה, בטול הדדי, ובזמן האחרון בעקב דררא דממונא, הפקרנו את היצירה המקורית, הפקרנו את דרכי היצירה הרוחנית, ואף השבילים הצרים עזובים, מה מצמרר החשש: פסק החזון באומה, חזון לערכים רוחניים, שהם מעבר לכל יש מציאותי, מעבר לכל מלחמה אישית-מפלגתית. יצירתנו, היתה לא יותר מאשר ענין של כתתיות – זו או אחרת; היא חסרה הצפיה מתוך מתיחות העצבים החושים לשם הרחבת האפקים הרוחניים, לשם כבוש ערכי יצירה בכל השטחים והמקצועות. אנחנו פוחדים לראות את הדברים, כמות שהם, שלא כצרכי השעה, אנחנו פוחדים מפני הנצח, הכופה עלינו

הר כגיגית, ומכריח אותנו לחשוב, שלא באפני העיתונאות הרגילים. הרגשת הנצח, שבכל חידושי היצירה, אינה יודעת מעניני ממון ושנאה, היא מטביעה את חותמה בכל ההארה הרוחנית ובכל ההברקה העליונה, שביצירה ובכל חדושה הרוחני, ודוקא, הרגשת הנצח מחייבת חדוש, יותר מאשר אנו רגילים לראות, כי בה יש עוד מהעזועים המטפיסיים, מחרדה לערכים הרוחניים, שהם מעבר לכל התבעבעות יום-יומית והתלהטות עיתונאית, ואולי, דוקא למען הנצח, עלינו לרכו את תמצית כוחותינו היוצרים ולחתור במימי ימים גועשים לאפקים ולחופי-אמצות רוחניים, שטרם נגלו ושטרם דרכה במולדת הרוח הזאת – רגל אנוש, אל פחד, ולו גם מרוב יאוש באנו לגלות את הערכים החדשים, ולקרוע חלונות ליצירתנו, בל נשב אכיונים בפתחי אהלים, מטילים מבטי-טינה איש ברעהו.

מכאן, חסיד אני של הצעירות, יבואו כל אלה מבין היוצרים, שלהט רוחם אינו נותן להם דמי, אינו נותן להם לקפוא על השמרים בכל מיני מערכות של אותה הספרות המודקנת, החוששת מפני צל עצמה, יבואו להרים נס היצירה מחדש, כל עוד רוח חיים בנו, כל עוד כמיהת היצירה מדריכה את מנוחתנו.

ג. מ.

אליהו ססלר

שֵׁנִי שִׁירִים

יְרֵמְתִי: לֹא אֶחָד שֶׁהֵגִיעַ עַד הַנָּחַ
הַנְּהוּ לָבוֹ עַל הַרְכּוֹ וְחֹזֵר.
וְהִנֵּה זֶה הַהֲרֹף הַכִּיאוֹתֵנִי עֲבִיף
לְכָרוֹעַ הַהֲרֹף, הַסּוֹפֵה לְחֵרוֹשׁ?
וְאוֹלֵי אֲתַנַּחֵם, כִּי תִכְתְּרֶנָּה לְבִיךָ,
כְּזוֹנֵי נְהָשִׁים כְּתַפְתְּלִים, אֵת הָרֹאשׁ...
כִּה לֵךְ אֲגִידָה וְטָרָם אֶסְרְתִי
לְאַחַת זוֹלְתֶיךָ בְּשִׁטּוֹת נְטֻרְפוֹת.
אוּ יֵשׁ סִלְת־חַם כְּעִנְיֶיךָ שְׁסַרְתִּי,
הוֹצֵאתִי, הִבֵּאתִי כֻלָּל הַשְּׁרָפוֹת?
אֵת כֹּה שֶׁקָּטָה, נְכוֹנָה וְכוֹטַחַת:
עֵין צוֹפֶה לֵךְ וְפֶה כְּצִפְּהָ.
בְּשֵׁשׁ הַטֵּיר חֲתַפְחֲשׁוֹת כְּנֻצַּחַת
וְצוֹ לִי מֵאֵב לְעִסוֹד בְּמִצְפָּה.
וְלֹא כִי הֵאֱשִׁם, כִּי פִתַּחְתִּי הַהֲרֹף,
כִּי אֲנִי לֹא אֶצְרְתִי אוֹנֵי לֹא לְהֲרֹף.
וְאֲנֹכִי נִכְנַע וְכוֹרַע הַהֲרֹף
וְגֹשׁ בְּרוֹף...

יְדֹרוֹת שִׁפְחוֹמֵיהֶן נִשְׁקַתִּי
נְתַפְגְּרוּ, נְתַפְגְּרוּ – אִמָּהוֹת.
כֹּל קָשֶׁר כֹּל גִּשְׁר נְתַקַּמְתִּי!
אֲגִיד: אֶקְרִיכָה לֵךְ עוֹד.
הֵן, אֵף זֶה הָאֲחַת, הַכְּבֻקֶשֶׁת
כְּמִנֵּי וְהִלָּאָה תִכְרַח –
יֵשׁ עוֹד רַגַע תְּוַרַח כְּמוֹ קֶשֶׁת,
יֵשׁ רַגַע: כְּפִלְאָ תִפְרַח.
אֵךְ לָשֵׁין זֶה הַקֶּשֶׁת נוֹהֶרֶת
חֲצִיזוֹ שֶׁל רִקִּיעַ קוֹדֵר. –
וְכִהֵד בְּנִגְיָנָה כִּי סוֹעֶרֶת
קִפְאוֹן, אֲכִי אֵלֶם הוֹדֵר...

••

לֹא כִי הֵאֱשִׁם, כִּי פִתַּחְתִּי הַהֲרֹף
כְּעוֹ כְּשֶׁרוֹמֵיָהּ לְהֲרֹף וְלְהֲרֹף.
עֲצִמְתִּי שִׁנְיִים, אִמְצַתִּי הַהֲרֹף
לֹא לְגֹשׁ בְּרוֹף.
כְּתַנְפְּרָה אֲדַמָּה – נִגְהֲרוּ יַעֲטָנָה
וְשִׁחַק יִכְבֶּה כֹּה אֵלֶם וְכֹה נֵר.